

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשווייץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובע Rafael Fischer
אשר מייצג גם את Michal Fischer

ולתובעת Evamarie Solanke

ולתובע Helge Ernst Fischer
המיוצג על ידי Maria Luisa Balcazar

ולירשי התובעת ¹ Lea Mandelbaum
המיוצגת על ידי Nurit Eizenberg

בעניין חשבונותיו של Ernst Fischer

מס' תביעות: 003629/AX;² 004028/AX; 201558/AX; 209837/AX

גובה המענק: 59,750.00 פרנקים שווייצריים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעותיהם של Rafael Fischer (להלן "Rafael Fischer"), של Lea Mandelbaum, מבית Fischer, (להלן "התובעת Mandelbaum"), ושל Evamarie Solanke, מבית Fischer, (להלן "התובעת Solanke") לחשבונות שפורסמו על שם Ernst Fischer, ועל תביעתו של Helge Fischer (להלן "התובע Helge Fischer") לחשבון על שם Elsa Fischer, מבית Manesz.³ מענק זה הוא בעניין חשבונות שפורסמו על שם Ernst Fischer (להלן "בעל החשבון") בבנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").⁴

¹ התובעת Lea Mandelbaum נפטרה ב- 2003.

² ה- CRT העניק בעבר מענק לתובע Rafael Fischer בנוגע לחשבונות על שם Otto Fischer. ראה: *In Re Accounts of Otto Fischer*, אשר אושר על ידי בית המשפט ב- 11 באפריל 2005.

³ ה- CRT מציין שמבקרי ICEP לא קבעו שהחשבונות הנדונים היו בבעלות אותו אדם. למרות זאת, בהעדר הוכחה נגדית, לצורך המענק הנוכחי, החשבונות יטופלו כאילו היו שייכים לאותו אדם.

⁴ ה- CRT מציין שמבקרי ICEP לא קבעו שהחשבונות הנדונים היו בבעלות אותו אדם. למרות זאת, בהעדר הוכחה נגדית, לצורך המענק הנוכחי, החשבונות יטופלו כאילו היו שייכים לאותו אדם.

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע לא דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שמו של הבנק בלבד נשמר חסוי.

מידע שהוגש על ידי התובעים

Rafael Fischer התובע

התובע Rafael Fischer הגיש טופס תביעה בו זיהה את בעל החשבון כאביו, Ernst Otto Fischer, אשר נולד בווינה, אוסטריה, ב- 8 ביולי 1918, ואשר נשא ל- Rachel Fischer, מבית Krieger. התובע Rafael Fischer ציין שאביו, שהיה יהודי, והתגורר בווינה, עיר בה הוא למד רפואה. התובע Rafael Fischer הוסיף שלאביו היה בלתי אפשרי להמשיך את לימודיו אחרי סיפוח אוסטריה לרייך במרץ 1938 ("ה-Anschluss"). התובע Rafael Fischer הוסיף שב- 1938 אביו ברח לפלסטין (היום ישראל), מקום בו לו ולאשתו נולדו שני ילדים, שניהם בחיפה: Michal Fischer, אשר נולדה ב- 16 בנובמבר 1950, והתובע Rafael Fischer, אשר נולד ב- 5 בפברואר 1958. לבסוף, התובע Rafael Fischer ציין שאמו נפטרה בחיפה ב- 9 במאי 1991, ושאביו נפטר, גם בחיפה, ב- 5 בספטמבר 1992.

התובע Rafael Fischer הגיש העתקים של תעודת הלידה של אביו ושל אישור מגורים ("Heimatschein") שהונפק בווינה, בהם זוהה אביו כ- Ernst Otto Fischer, וכמו כן, העתק של החלטת בית דין ישראלי בנוגע לירושה של Ernst Fischer ושל אשתו, מתאריך ה- 3 בפברואר 1993, בה זוהו התובע Rafael Fischer ואחותו Michal Fischer כילדיהם וכיורשיהם בחלקים שווים. התובע Rafael Fischer מייצג את אחותו, Michal Fischer.

Solanke התובעת

התובעת Solanke הגישה שאלון ראשוני בו זיהתה את בעל החשבון כאביה, Ernst Fischer, אשר נולד ב- 22 בפברואר 1879 בווינה, ואשר נשא ל- Johanna Fischer, מבית Tugendhat, בווינה. התובעת Solanke ציינה שלפני מלחמת העולם השנייה אביה התגורר בווינה ב- 2 Rathausplatz. התובעת Solanke הוסיפה שאביה, שהיה יהודי, היה סוחר טקסטיל ושבבעלות משותפת היה לו מפעל. לפי התובעת Solanke, ב- 1938 העסק של אביה עבר ארזיזיה ובית המשפחה הוחרם על ידי הנאצים. כמו כן, התובעת Solanke ציינה שאביה נשאר בווינה עד 1939, כאשר ברח ללונדון, אנגליה. התובעת Solanke הוסיפה שאביה נפטר בפברואר 1971 בלונדון. כביסוס לתביעתה, התובעת Solanke הגישה העתקים של תעודות הלידה והנישואין שלה, בהן צוין שאביה היה Ernst Fischer. התובעת Solanke ציינה כי נולדה ב- 9 בדצמבר 1921 בווינה.

התובעת Solanke הגישה לבית המשפט שאלון ראשונים ב- 1999, בו תבעה את זכותה לחשבון בנק שוויצרי על שם אביה, Ernst Fischer.

Helge Fischer התובע

התובע Helge Fischer הגיש טופס תביעה בו זיהה את עצמו, Helge Ernst Fischer, כבעל החשבון. התובע Helge Fischer ציין שנולד בשם Ernst Helge Fischer ב- 16 במאי 1936 ב- Halle an der Saale, גרמניה, ל- Heinrich Fischer ול- Elsa Fischer, מבית Manesz. התובע Helge Fischer ציין ששני הוריו היו מוסיקאים ושהכירו בהולנד, ארץ בה אמו התגוררה. התובע Helge Fischer הוסיף שהוא הצטרף לכל הנסיעות של הוריו ברחבי גרמניה, עד 1939. התובע Helge Fischer הסביר שב- 1939 אביו הצטרף לצבא הגרמני ושהמפלגה הנאצית המליצה לו להתגרש מאמו של התובע Helge Fischer כי היא היתה יהודיה. התובע Helge Fischer ציין שכתוצאה מכך, הוא ואמו ברחו מגרמניה לווינה, אוסטריה, ואחר כך לבודפשט, הונגריה, מקום בו התגוררה אצל משפחת אמו וחיו בהסתר עד ל- 1942. לפי התובע Helge Fischer, ב- 1942, אביו, שהיה חבר במחתרת, סידר להם מקום לגור בהסתר ב- Neumunster, גרמניה, אליו הגיעו דרך ווינה. התובע Helge Fischer ציין שבמקום הזה הם הרגישו

בטוחים, עד כדי כך שהוא למד בבית ספר, אבל גילו אותו ב- 1943 ונשלח למחנה ריכוז, ושם עיינו אותו על מגת לגרום לו להסגיר את משפחתו. התובע Helge Fischer ציין שהוא נשאר במחנה ריכוז עד מאי 1945. כביסוס לתביעתו, התובע Helge Fischer הגיש העתק של תעודת הלידה שלו, בו צוין ששמו הוא Ernst Helge Fischer.

התובעת Mandelbaum

התובעת Mandelbaum הגישה טופס תביעה בו זיהתה את בעל החשבון כאביה, Ernst Fischer, אשר נולד בצ'כוסלובקיה, ואשר נשא ל- Elsa Fischer. התובעת Mandelbaum ציינה שהמשפחה התגוררה ב- Liberec, צ'כוסלובקיה, לפני מלחמת העולם השנייה. התובעת Mandelbaum הוסיפה שאביה, שהיה יהודי, היה סוחר ושכבעלותו היה בית מרקחת בשם M.V.O.B. התובעת Mandelbaum הוסיפה שאביה נשלח למחנה ריכוז, מקום בו נרצח. כביסוס לתביעתה, התובעת Mandelbaum הגישה העתק של תעודת הנישואין שלה, בו צוין שאביה היה Ernst Fischer. התובעת Mandelbaum ציינה כי נולדה ב- 29 ביוני 1916 בצ'כוסלובקיה.

מידע זמין ברשומות הבנק

חשבון מס' 1

רשומות הבנק כוללות תדפיס ממאגר המידע של הבנק ורשימה של חשבונות חיסכון שהועברו לחשבון זמני. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה Ernst Fischer. רשומות הבנק לא כוללות שום מידע לגבי מקום המגורים של בעל החשבון. לפי רשומות הבנק, לבעל החשבון היה חשבון חיסכון, מס' 3460. לפי רשומות הבנק, החשבון הועבר ב- 15 ביוני 1977 לחשבון זמני מיועד לחשבונות רדומים. שווי החשבון ביום העברתו היה 6.50 פרנקים שווייצרים. החשבון נשאר בחשבון הזמני של הבנק.

חשבון מס' 2

רשומות הבנק כוללות תדפיס ממאגר המידע של הבנק ורשימה של חשבונות שהועברו לחשבון זמני או לחשבון רווח והפסד של הבנק. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה Ernst Fischer. רשומות הבנק לא כוללות שום מידע לגבי מקום המגורים של בעל החשבון. לפי רשומות הבנק, לבעל החשבון היה חשבון מסוג בלתי ידוע. לפי רשומות הבנק, החשבון הועבר ב- 30 ביוני 1937 לחשבון רווח והפסד של הבנק. שווי החשבון ביום העברתו היה 4.45 פרנקים שווייצרים.

מידע זמין בארכיון הלאומי האוסטרי

בצו מן ה- 26 באפריל 1938, השלטון הנאצי דרש מכל היהודים שהתגוררו ברייך ו/או שהיו נתיני הרייך, כולל אוסטריה, ושכבעלותם נכסים מעל לסכום מסוים, להצהיר על כל נכסיהם ולרשום אותם (להלן "המפקד מ- 1938"). ברשומות של הארכיון הלאומי האוסטרי, (Archive of the Republic, Finance), ישנם מסמכים הקשורים לנכסיו של Ernst Fischer, שמספרם 14996. לפי רשומות אלה, היה איש עסקים אשר נולד ב- 22 בפברואר 1879, אשר נשא ל- Johanna Tugendhat. כמו כן, לפי רשומות אלה, התגורר בווינה 1, ב- Adolf Hitlerplatz 2. לפי הרשומות, Ernst Fischer היה אחד הבעלים של מפעל סריגים בשם Weberei Selinko, וחלקו במפעל היה שווה ל- 50,779.79 רייכסמרק. המסמכים האלה גם מראים שבבעלות Ernst Fischer היו ניירות ערך בדולרים אמריקנים בשווי של 57,039.34 רייכסמרק, ובנוסף ניירות ערך אחרים בשווי של 55,585.66 רייכסמרק. כמו כן, בטופס המפקד מ- 1938 צוין ש- Ernst Fischer הגר לאנגליה לא מאוחר מן ה- 19 באפריל 1939. בנוסף, הרשומות מראות שב- 4 ביולי 1939, ו- קיבלו שומה עבור מס הגירה בסכום של 110,556.00 רייכסמרק. רשומות אלה לא מתייחסות לנכסים שהופקדו בחשבון בנק שווייצרי.

בדיקת ה - CRT

אחוד תביעות

בהתאם לסעיף 37(1) של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"), ניתן לאחד תביעות לגבי אותו חשבון או לגבי חשבונות קשורים בהליך אחד על פי שיקול הדעת של ה-CRT. במקרה הנוכחי, ה-CRT קובע כי יש לאחד את ארבעת התביעות של התובעים בהליך אחד.

זיהוי בעל החשבון

שמו של אבי התובע Rafael Fischer, שמו של אבי התובעת Solanke, שם התובע Helge Fischer⁵, ושמו של אבי התובעת Mandelbaum, זהים לשם שפורסם לגבי בעל החשבון. ה-CRT מציין שרשומות הבנק לא כוללות שום מידע ספציפי לגבי בעל החשבון מלבד שמו. כביסוס לתביעותיהם, התובע Rafael Fischer הגיש העתקים של תעודת הלידה של אביו ושל אישור המגורים שלו ("Heimatschein"), בהם זוהה אביו כ- Ernst Otto Fischer, התובעת Solanke הגישה העתקים של תעודות הלידה והנישואין שלה, בהן צוין שאביה היה Ernst Fischer, התובע Helge Fischer הגיש העתק של תעודת הלידה שלו, בו צוין ששמו הוא Ernst Helge Fischer, והתובעת Mandelbaum הגישה העתק של תעודת הנישואין שלה, בו צוין שאביה היה Ernst Fischer, מה שמאמת באופן בלתי תלוי שהאדם שנטען שהוא בעל החשבון נקרא באותו שם שמופיע ברשומות הבנק כשמו של בעל החשבון.

ה-CRT מציין שהתובעת Solanke הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב-1999 בו תבעה את זכותה לחשבון בנק שוויצרי על שם Ernst Fischer, לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP"), בה אותרו חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו שייכים לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP"). הדבר מלמד כי התובעת Solanke ביססה את תביעתה לא רק על כך שלבעל חשבון המופיע ברשימת ICEP שם זהה לקרוב משפחה, אלא על קרבה משפחתית שהיתה ידועה לה לפני פרסום רשימת ICEP. האמור לעיל גם מלמד שלהתובעת Solanke היתה סיבה להאמין שקרוב משפחה היה בעל חשבון בנק בשווייץ לפני פרסום רשימת ICEP. האמור תומך במהימנות המידע שמסרה התובעת Solanke.

ה-CRT מציין שקרוב משפחתו של התובע Rafael Fischer, קרוב משפחתה של התובעת Solanke, קרוב משפחתה של התובעת Mandelbaum, והתובע Helge Fischer, אינם אותו אדם. למרות זאת, מכיון שהתובעים זיהו את כל המידע שפורסם לגבי בעל החשבון, הכלול ברשומות הבנק; מכיון שהמידע שהוגש על ידי כל אחד מן התובעים תומך ולא סותר כלל את המידע הכלול ברשומות הבנק; מכיון שאין מידע נוסף ברשומות הבנק שהיה מאפשר ל-CRT לקבוע את זהות בעל החשבון, הכרעתו של ה-CRT היא שהתובעים זיהו באופן סביר את בעל החשבון.

ה-CRT מציין שתביעה נוספת שהוגשה לחשבון זה לא נמצאה מתאימה לחשבון מפני שהתובע לא הוכיח שאפילו אחד מקרובי המשפחה שלו נקרא בשם Fischer.

מעמד של בעל החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובעים הוכיחו באופן סביר שבעל החשבון היה קורבן של רדיפות הנאצים. התובע Rafael Fischer ציין שבעל החשבון היה יהודי ושבו-1938 ברח מאוסטריה לפלסטין. התובעת Solanke ציינה שבעל החשבון היה יהודי, שהעסק שלו עבר אריזציה, שבית המשפחה הוחרם על ידי הנאצים ושבו-1939 אביה ברח ללונדון. התובע Helge Fischer ציין שהוא בעל החשבון, שאמו היתה יהודיה, ושהוא ואמו ברחו מגרמניה לווינה ואחר כך לבודפשט, מקום בו חיו בהסתר עד ל-1942, כאשר חזרו לגרמניה וחיו בהסתר. התובע Helge Fischer ציין שב-1943 הופרד ממשפחתו

⁵ ה-CRT מציין שלמרות שהתובע Helge Fischer ציין ששמו הוא Helge Ernst Fischer, בתעודת הלידה שלו שמו מופיע כ- Ernst Helge Fischer.

וגשלח למחנה ריכוז, ושם עיינו אותו על מנת לגרום לו להסגיר את משפחתו. התובעת Mandelbaum ציינה שבעל החשבון היה יהודי ושנספה במחנה ריכוז.

הקשר המשפחתי של התובעים עם בעל החשבון

התובע Rafael Fischer הוכיח באופן סביר שהוא קרוב המשפחה של בעל החשבון כאשר מסר מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעל החשבון היה אביו. מסמכים אלה כוללים החלטת בית דין ישראלי בנוגע לירושה של Ernst Fischer ושל אשתו, בה זוהו התובע Rafael Fischer ואחותו Michal Fischer כילדיהם.

התובעת Solanke הוכיחה באופן סביר שהיא קרובת המשפחה של בעל החשבון כאשר מסרה מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעל החשבון היה אביה. מסמכים אלה כוללים את תעודות הלידה והנישואין שלה, בהן צוין שאביה היה Ernst Fischer.

התובע Helge Fischer הוכיח באופן סביר שהוא בעל החשבון כאשר הגיש העתק של תעודת הלידה שלו, בו צוין ששמו הוא Ernst Helge Fischer.

התובעת Mandelbaum הוכיחה באופן סביר שהיא קרובת המשפחה של בעל החשבון כאשר מסרה מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעל החשבון היה אביה. מסמכים אלה כוללים העתק של תעודת הנישואין שלה, בו צוין שאביה היה Ernst Fischer.

בעניין תשלום יתרת החשבון

בנוגע לחשבון מס' 1, רשומות הבנק מראות שהחשבון נשאר בחשבון הזמני של הבנק.

בנוגע לחשבון מס' 2, רשומות הבנק מראות שהחשבון הועבר לחשבון רווח והפסד של הבנק.

הבסיס למענק

ה-CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובעים. ראשית, התביעות הנן קבילות בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובע Rafael Fischer, התובעת Solanke, והתובעת Mandelbaum הוכיחו כי סביר שבעל החשבון היה אביהם, והתובע Helge Fischer הוכיח כי סביר שהוא בעל החשבון, וקירבות אלה מצדיקות את המענק. שלישית, ה-CRT קבע כי סביר שבעל החשבון או יורשיו לא קבלו בעבר את היתרה שבחשבונות הנדונים.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעל החשבון היה חשבון חיסכון וחשבון מסוג בלתי ידוע. בנוגע לחשבון מס' 1, רשומות הבנק מראות ששווי החשבון ב-15 ביוני 1977 היה 6.50 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין, לסכום זה יש להוסיף 495.00 פרנקים שוויצרים, המשקפים עמלות בנק מקובלות בהן החשבון חויב בין 1945 ו-1977. לכן, הסכום המעודכן של החשבון הנדון הוא 501.50 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון אינו מגיע ל-830.00 פרנקים שוויצרים, ב-30 ביוני 1937 היה 4.45 פרנקים שוויצרים. בנוגע לחשבון מס' 2, רשומות הבנק מראות ששווי החשבון ב-30 ביוני 1937 היה 4.45 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון מסוג בלתי ידוע אינו מגיע ל-3,950.00 פרנקים שוויצרים, ובהעדר הוכחה נגדית, הסכום בחשבון ייקבע ל-830.00 פרנקים שוויצרים, ובהעדר הוכחה נגדית, הסכום בחשבון ייקבע ל-3,950.00 פרנקים שוויצרים. לכן, בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, הסכום הכולל של שני החשבונות הינו 4,780.00 פרנקים שוויצרים. השווי הנוכחי של סכום המענק נקבע

על ידי הכפלת הסכום שנקבע בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין. לפיכך, הסכום הסופי של המענק הוא 59,750.00 פרנקים שווייצריים.

חלוקת המענק

בהתאם לסעיף 26 של סדרי הדין, במקרים בהם לא ניתן לקבוע במדויק את זהותו של בעל החשבון בשל המידע המוגבל הנמצא ברשומות הבנק, ובמקרה בו מספר תובעים בלתי קשורים הוכיחו קשר סביר לאדם בעל שם זהה לשמו של בעל החשבון, יעניק ה-CRT את החלק היחסי מן הסכום המלא שבחשבון לכל תובע או לכל קבוצה של תובעים אשר היו זכאים לו על פי סדרי דין אלה לולא היה המידע ברשומות הבנק כה מוגבל. במקרה הנוכחי, כל תובע הוכיח קשר סביר לאדם בעל שם זהה לשמו של בעל החשבון. לפי כך, התובעים זכאים לקבל כל אחד רבע מהסכום הכולל של המענק.

בנוגע לחלק של המענק שמגיע לתובע Rafael Fischer, ה-CRT מצייין שהתובע Rafael Fischer, אשר מייצג את אחותו Michal Fischer, הגיש החלטת בית דין בה הם זוהו וכיורשיהם בחלקים שווים של הוריהם. בהתאם לסעיף 23(2)(א) של סדרי הדין, אם התובע הגיש את הצוואה של בעל החשבון או מסמכים אחרים הקשורים לירושה של בעל החשבון, יחולק המענק בין מי מהמוטבים, אשר שמם נקוב בצוואה או במסמכים האחרים הקשורים לירושה, ואשר הגישו תביעה. לפי כך, תובע Rafael Fischer ו-Michal Fischer זכאים לקבל כל אחד רבע מהסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

תשומת לב התובעים לכך, כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה-CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעותיהם כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשווייץ שביכולתם לתבוע. הקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שווייצריים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה-CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.

Claims Resolution Tribunal
21 ספטמבר 2005